

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

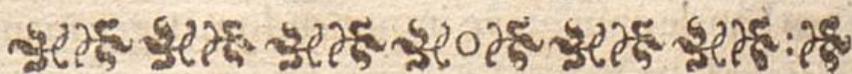
Apologia Pro Conscientiis infirmis, Sev Responsio Benigna Pro securitate dictaminis practici super certa probabilitate fundati

**Fibus, Bartholomaeus
Schweitzer, Johannes**

Coloniae, 1682

§. Sextvs. Prosecutio præsentis argumenti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39304

§. S E X T V S.

Prosecutio præsentis argumenti.

1. Ed *aliam*, inquit Paternitas Vestra, *interpretationem verborum meorum exigebat charitas: cum dubia in meliorem partem interpretanda sint*: Respondeo, si legem, quam præscribit *Sandao*, in *præfat. dissert. de prædest.* sequi ipsa practice voluisset, multa benignius in dictatis meis interpretata fuisset. Intelligimus Latinè. cum provocet etiã ad pugnandum *intellectibus, non voluntatibus*, cur præterit in posteriore *dissertatione triplici genuinam S. Fundatoris & legum Societatis interpretationem ab Adm. R. P. Generali* in formalibus citatis abundè factam, quam dictatis publicis ad calamum inserueram, & antea inseruerat *confutationi Triumvirorum Sandæus?* non videbatur scilicet expedire ad intentum.

2. Quæ plura *Societatis Decreta* allegantur, nihil ad scopum controversiæ nostræ. Servabuntur illa sacrosanctè, tametsi pergamus Probabilisticã rueri. Servabunt etiam ordinum suorum decreta *Theatini, & sanctissima Trinitatis Religiosi*, quos citat Paternitas Vestra in ultimo libello, cum in priore solummodo meminisset legum Societatis *JESU*. Neq; vereatur Paternitas Vestra, nè *Probabilistica* sit *pruriens, exotica, minusque cum litera*
S. Thomæ

S. Thomæ coherens opinio. Salvâ eâdem studebunt Theatini & Jesuitæ evitare cum omni debitâ cautelâ opiniones laxas, novas, ac parum tutas; abstinebunt à paradoxis monstris recentiorum placitorum, seu problematum, quæ magis vanitati ac periculose ostentationi militant, quàm veritati. Inanis est sollicitudo Paternitatis Vestræ, cùm ita habet: Si horum ordinum decreta referrem fuisse ordinata à superioribus Societatis, opposuisset iste (Authorem hujus responsionis intelligit) *me dolosè & per infidias lesisse authores Societatis.* non sic, mi Pater: est modus in rebus, quem requiro.

3. Pergit Paternitas Vestra: *an hos præclarissimos viros sententia, quam tuemur, per sua decreta patrocinantes (scilicet) numerabit etiam inter Jansenistas?* Absit, Eximie Magister, longè absit à me calumnia. De eminentibus Jansenistis vidimus supra.

4. Pergit Paternitas Vestra pag. 59. *Hieronymum Placentiam S. 7.* citare. Responsum est à *Wilhelmo Sandeo.* citari solida ejus responsa debebant in 3. dissert. & refutari, si potuissent.

5. At ecce nova evasio, quam tentat Paternitas Vestra, ne ordinem Societatis Jesu, & cum eo tot integerrimos & religiosissimos viros Probabilistas criminata fuisse videatur. *Supponebam,* (inquit in præfatione cit.) *à viris doctis non ignorari, quid vagæ probabilitatis (ita invidiosâ appellatione placet eam nominare, quam alio nomine versatilem vocat, eò quòd vagari sci-*

licet & versari in utramque partem probabilem voluntati licitum faciamus) *defensores & signanter eorum Princeps illustrissimus & acutissimus Caramuel docuerit*. Responsio hæc Paternitatis Vestræ non absimilis mihi videtur ei, quam in sui defensionem allegaret, qui Principes & Magnates Europæ in genere velut Tyrannos, & subditorum oppressores pnblico scripto proscinderet: ac postmodum ad examen vocatus ediceret, se supposito à viris doctis non ignorari, qualis fuisset *Dionysius Rex Sicilia*. ergo. Sed neque in statu controversiæ nostræ est, utrùm hæc & istæ particulares opiniones *Caramuelis*, seu cujusvis alterius, prudenter & sinè temeritate possint, ut strictè & absolutè probabiles haberi: sed utrùm, ex supposito, quòd sint strictè & absolutè & certò probabiles, liceat sequi eas in concursu opinionis tutioris & probabilioris. Qui legit Paternitatis Vestræ libellos, supponit à viro docto concinnatos, neque aliter exponit, quàm quatenus ad scopum collimant. Sed neque dubitet Paternitas Vestra, quin vir ille doctus, iste *lucifugus* (hac voce utitur Paternitas Vestra) nôrit, qualis fuerit *Caramuel*, aut qualia docuerit. Veniet forte citiùs ad lucem, quàm desideret. Tenebræ ipsius sunt meliores luce Jansenisticâ. Minimè etiam in *Caramuelem* hunc sine apertâ & summâ calumniâ dici ea possunt, quæ *vaticinio D. Augustini & testimonio Stephani Gradii* malè complectitur Paternitas Vestra, Scripturum oportet

portet meminisse, quòd litera scripta manet, ex quâ judicetur: mitiùs deinceps. Fratres sumus in Christo, & unius capitis membra. *Charitas non emulatur, non agit perperam, non cogitat malum, non gaudet super iniquitate. 1. Cor. 13.*

6. A benevolo autem Lectore id peto, ut si forte seu per Eximiam Paternitatem Vestram suspecta sibi reddita sit, seu per *triumvirorum Belgarum*, aliorumque scripta, dicta, edita opuscula, ea, quæ revera secundùm pietatem est, doctrina Societatis, placeat Patrem *Stephanum du Champ* super *heresi Jansenianâ* consulere: non modò enim non laxatam, sed longè magis constrictam esse moralem Theologiã per Societatis Doctores intelliget. Unum aliquod argumentum exhibeo in materiã lubricã, unde iudicium formet æquus Lector de cæteris. Emanavit *Adm. R. P. Generalis Claudii Aquavivæ* decretum Anno 1612 ad universam Societatem tale (ad plenius scilicet in eã materiã consulendum, in quâ periculum majus intenditur, ut dicit Pontifex cap. ubi periculum de elect.) *In virtute sanctæ obedientiæ, & sub pœna excommunicationis & privationis lecturæ, vocis activæ & passivæ, nec non inhabilitatis ad qualibet officia, aliisque pœnis arburio prepositi Generalis infingendis præcipitur, nè quis in Societate publicè vel privatim, non modò ut veram & probabilem, sed ne ut tolerabilem quidem, ullâ ratione doceat opinionem eorum, qui tradunt in re venerea exiguam aliquam delectationem, deliberatè questam, propter*

levitatem materiae excusari à mortali, aut placere sibi significet, aut secundum illam consilium cuiquam det. An tam rigida etiam in aliis ordinibus extant Generalium aut Capitulorum decreta? quin & præceptum hoc postea extendit idem Claudius ad delectationem deliberatè admissam. Credo per hæc & similia, non laxari moralem Theologiam. Aut fortè à Societatis Doctoribus non observantur? Probetur aliquid solidè, relictis acerbitatibus & censuris istis, quibus super sedendum esse statûs nostri ratio, monita apostolica, charitas, iustitia, exempla denique Pontificum in damnandis propositionibus docent,

7. Hactenus ab æmulis suis Doctores & Confessarii Societatis traducti sunt tanquam iustò rigidiores, ut hæc larvâ deterriti, rudiores pœnitentes ab iis profugerent. Detracta larva est, & fraus detecta. Jam laxi nimium, & laxiores Ethnicis Academicis habentur. Sed & hæc detrahetur. Apparebit medium tenuisse: Uti & mediû tenere docuerunt *Revisores Romani*, quando à *Gallo-Belgis Patribus* consulti de eo, quid fieri oporteret, si vir doctus se accusaret apud nostros de venereis tanquam peccatis suâ opinione solum venialibus ex parvitate materiae, nolens hanc suam opinionem deserere; responderunt nomine *Adm. R. P. Generalis GOSWINI NICKEL* 15. Jan. Anno 1659. posse ac debere absolvi. Cujus ratio datur, quòd hoc non sit ullo modo approbare sententiam nostræ oppositam, aut secundum illam

con-

consilium dare, sed suppositâ qualicunque estimatâ
 probabilitate, quam Ecclesie authoritas juxta quos-
 dam Doctores nondum eliserit, jus suum tribuere
 poenitenti sufficienter aliàs disposito ad absolutionem,
 licet confessarius opinionem poenitentis censeat omni-
 no esse improbabilem. qualem & videri potest pru-
 denti judicio reddidisse propositio 12. ab Alexandro
 VII. damnata, quæ sic habet: est probabilis opinio,
 quæ dicit, tantum esse veniale osculum habitum ob
 delectationem carnalem & sensibilem, quæ ex osculo
 oritur, secluso periculo consensûs ulterioris & pollu-
 tionis. Nunquid his ita expositis, iterum iterum-
 que liceat contorquere in Paternitatem Vestram,
 quod ipsa in me: Opto scriptori gratiam efficacem,
 quæ ei in pluribus defuit: alioquin plura omisisset,
 quæ asseruit sine motivo prudentiæ? Veruntamen
 procliviores manemus, quarere potius, quid contra
 ea respondeamus, quæ nostro objiciuntur errori,
 quàm intendere, quàm sint salubria, ut ca-
 reamus errore. Aug. de natura

& gratia c. 25.

L 4

§. VI.